

Dansk Arkitektur Center (Fond)

Bryghuspladsen 10
1473 København K
CVR-nr. 78805218

Årsrapport 2018

Godkendt på fondens bestyrelsesmøde, den 21.03.2019

Bestyrelsesformand

Navn: Jacob Erik Holm

Indholdsfortegnelse

	<u>Side</u>
Virksomhedsoplysninger	1
Ledelsespåtegning	2
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	3
Ledelsesberetning	6
Resultatopgørelse for 2018	11
Balance pr. 31.12.2018	12
Egenkapitalopgørelse for 2018	14
Pengestrømsopgørelse for 2018	15
Noter	16
Anvendt regnskabspraksis	20

Virksomhedsoplysninger

Virksomhed

Dansk Arkitektur Center (Fond)
Bryghuspladsen 10
1473 København K

CVR-nr.: 78805218
Hjemsted: København
Regnskabsår: 01.01.2018 - 31.12.2018

Telefon: 32571930
Hjemmeside: www.dac.dk
E-mail: info@dac.dk

Redegørelser på virksomhedens hjemmeside

Redegørelse for fondsledelse: <https://dac.dk/om>

Bestyrelse

Jacob Erik Holm, formand
Sigmund Jan Grzymala-Lubanski
Kristine Jensen
Peder Baltzer Nielsen
Jesper Nygård
Pia Rost Rasmussen, medarbejdervalgt
Anders Brøndum Klein, medarbejdervalgt

Direktion

Kent Martinussen, administrerende direktør
Lars Holmbjerg, direktør

Revisor

Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Weidekampsgade 6
Postboks 1600
0900 København C

Ledespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 01.01.2018 - 31.12.2018 for Dansk Arkitektur Center (Fond).

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af fondens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.2018 samt af resultatet af fondens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 01.01.2018 - 31.12.2018.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

København, den 21.03.2019

Direktion

Kent Martinussen
administrerende direktør

Lars Holmbjerg
direktør

Bestyrelse

Jacob Erik Holm
formand

Sigmund Jan Grzymala-Lubanski

Kristine Jensen

Peder Baltzer Nielsen

Jesper Nygård

Pia Rost Rasmussen
medarbejdervalgt

Anders Brøndum Klein
medarbejdervalgt

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejerne i Dansk Arkitektur Center (Fond)

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Dansk Arkitektur Center (Fond) for regnskabsåret 01.01.2018 - 31.12.2018, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, pengestrømsopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af fondens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.2018 samt af resultatet af fondens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 01.01.2018 - 31.12.2018 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af fonden i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere fondens evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere fondens, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformation kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af fondens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om fondens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at fonden ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

København, den 21.03.2019

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR-nr. 33963556

Jens Sejer Pedersen
statsautoriseret revisor
MNE-nr. mne14986

Torben Mortensen
registreret revisor
MNE-nr. mne18040

Ledelsesberetning

	2018	2017	2016	2015	2014
	t.kr.	t.kr.	t.kr.	t.kr.	t.kr.
Hoved- og nøgletal					
Hovedtal					
Nettoomsætning	127.592	83.385	96.441	81.539	83.756
Bruttoresultat	41.124	18.254	19.206	16.214	17.845
Driftsresultat	261	(442)	580	(2.386)	161
Resultat af finansielle poster	(254)	(174)	(181)	(171)	(92)
Årets resultat	(35)	(508)	300	(2.096)	9
Samlede aktiver	61.748	56.087	33.459	39.993	39.025
Investeringer i materielle anlægsaktiver	22.413	4.488	1.255	725	580
Egenkapital	9.083	9.118	9.626	9.325	11.421
Nøgletal					
Soliditetsgrad (%)	14,8	16,3	28,8	23,3	29,3

Hoved- og nøgletal er defineret og beregnet i overensstemmelse med den seneste version af Finansforeningens "Anbefalinger & Nøgletal".

Nøgletal	Beregningsformel	Nøgletal udtrykker
Soliditetsgrad (%)	$\frac{\text{Egenkapital} \times 100}{\text{Samlede aktiver}}$	Fondens finansielle styrke.

Ledelsesberetning

Hovedaktivitet

DAC er via fundatsens § 2 sat i verden for *“at være formidlings- og udviklingscenter for arkitektur og bygningskultur med henblik på at skabe kontakt og bygge bro mellem arkitekturen som kunstart og byggeriet som erhverv og derigennem at øge interessen og forståelsen for kvaliteten af de fysiske omgivelser. Fondens virksomhed skal være rettet mod såvel fagfolk som den brede befolkning.”* DACs opgave er således at engagere borgere, turister, professionelle og beslutningstagere i den fortsatte udvikling af en af verdens mest værdiskabende og levende arkitekturkulturer.

DAC bidrager gennem sine aktiviteter til, at arkitektur værdsættes bredt for dens evne til at skabe æstetisk, funktionel, social og økonomisk værdi for samfundet, som øger livskvaliteten for den enkelte og fællesskabet.

Som international topdestination i arkitekturbyen København skal DAC i BLOX bidrage til, at bæredygtig arkitektur af høj kvalitet globalt anerkendes som en entydig dansk styrkeposition. DAC formidler og promoverer værdien af høj arkitektonisk kvalitet i vores fysiske omgivelser. Vi er vært for det værdiskabende møde mellem arkitektur og borgere, mellem sektor og samfund – mellem dem, der udbyder, og dem, der efterspørger kvalitet i arkitekturen.

Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold

2018 markerede overgangen fra DACs mere end 30 års aktiviteter i Strandgade på Christianshavn til de nye lokaler i BLOX på havnefronten i hovedstaden mellem Den Sorte diamant og Langebro. Flytningen manifesterer den centrale position, som dansk arkitektur indtager i en tid, hvor byerne og deres bygninger danner ramme omkring et stadigt stigende antal menneskers liv som led i en historisk, demografisk og økonomiske global udvikling. Det nye DAC i BLOX skal med engagerende udstillinger som primære tilbud være mødested og platform for formidling, læring og debat om den bæredygtige udvikling af vores arkitektur, design og bykultur. Det nye DAC skal levere arkitekturformidling i verdensklasse til et bredt publikum.

Klargøring og åbning i BLOX

DAC og BLOXHUB samt husets ejer Realdania havde i tæt samarbejde arrangeret en samlet åbningsweek-end for BLOX. Fredag den 4. maj klippede Hendes Majestæt Dronningen snoren og åbnede BLOX ved en festlig åbningsceremoni med ministerdeltagelse, underholdning og taler i salen i DAC. Lørdag den 5. maj var der knap 3.000 inviterede professionelle gæster i DAC og BLOXHUB til debatter og fest på gulvene og tagterrasserne som markering af, at den samlede sektor med DAC og BLOXHUB har fået et nationalt samlingspunkt. Søndag den 6. maj deltog 17.000 gæster i en folkefest, hvoraf 10.000 besøgte DAC på deres rundtur i BLOX som markering af, at BLOX er hele Danmarks mødested for arkitektur, design og nye ideer. En flot åbning som foreløbig kulmination på en krævende forberedelse for alle involverede. Mandag den 7. maj åbnede DAC for publikum med adgang til udstillinger, guidede rundture, børneaktiviteter, debatter, café, conferenceaktiviteter og designshop.

Danske og udenlandske anmeldere og meningsdannere har overvejende givet BLOX og DAC en positiv modtagelse. En del har dog også forholdt sig fagligt meget kritisk til BLOX-bygningen med afsmittende effekt på publikums forventning. Det besøgende publikum har dog helt overvejende taget godt imod DAC og vores tilbud i BLOX. Publikum har generelt været tilfredse med deres besøg, hvilket de har meldt tilbage i DACs tilfredshedsmålninger samt til frontpersonalet og værter i Welcome, udstillinger, aktiviteter, shop,

Ledelsesberetning

café og Konferencen. Overordnet set er det vurderingen, at DAC i opstartsåret har tiltrukket et overvejende fagligt voksenpublikum. Det er fortsat DACs hovedfokus at udvikle udstillingerne, så de tiltrækker et bredt publikum, hvilket ikke i tilstrækkelig grad er lykkedes i åbningsåret.

Forberedelserne af flytningen til BLOX har været omfattende og stået på i flere år. DAC har været involveret direkte i byggeprojektet, kørt udbud i forhold til indretning, AV/særbelysning samt orkestreret en bred vifte af samarbejdspartnere og fonde som forberedelse til at skabe indhold og service for et markant større publikum, end vi havde i Strandgade.

De nye lokaler blev overtaget i januar 2018, hvorefter indretning, teknologisk klargøring med AV og digital setup samt særbelysning og endelig opbygningen af nye udstillinger blev igangsat; rettet mod åbning i weekenden den 4.-6. maj. I samspil med bygherreorganisationen samt DACs underleverandører og medarbejderstab nåede vi, trods store bygningsmæssige og tekniske udfordringer, at blive færdige til åbningen som planlagt.

Det gik ikke som forventet

DACs flytning til BLOX er primært begrundet i en ambition om at levere arkitekturformidling i verdensklasse og på den baggrund at tiltrække flere borgere og turister til at opleve værdien af kvalitet i de fysiske omgivelser gennem DACs publikumstilbud. I forlængelse heraf er DACs økonomi i BLOX, i langt højere grad end tidligere, baseret på indtægter genereret af publikumsbesøg. Med baggrund i publikumsanalyser, og herunder forventning til nyhedsværdi, havde DAC forventning om en større vækst i publikum i 2018 end faktisk realiseret. Sammenlignet med den tilsvarende periode i 2017 i Strandgade har DAC i perioden maj - december i BLOX oplevet en vækst på mere end 300% i forhold til besøgende, der har løst billet til udstillinger, og en vækst på mere end 450% i forhold til besøgende, der har løst billet til DACs aktiviteter rettet mod familier/børn, undervisning for skoleklasser, debatter/talks, events og guidede ture i udstillinger og BLOX-bygningen.

Forventningerne var dog markant større og kapaciteten etableret derefter. Samlet set er årets publikums-mæssige resultat derfor utilfredsstillende, idet besøgstal og dermed publikumsindtægterne ikke har levet op til forventningerne med store økonomiske udfordringer til følge. Der har i årets løb været fokus på at minimere de økonomiske konsekvenser af dette. Med baggrund i et ekstraordinært krævende opstartsår har Realdania ydet et ekstraordinært driftstilskud, der dels bidrager til fastholdelse af DACs egenkapital dels muliggør et strategiarbejde, der skal bidrage til udviklingen af en større publikumstiltrækning og dermed fremadrettet en stabil økonomi. Ligeledes er servicekapaciteten reduceret til at matche det faktiske publikumsflow samt publikumstilbuddene med fokus på det entrébilletterende publikum.

Et højt aktivitetsniveau

Årets højeste besøgstal i den ordinære driftsperiode blev opnået på Kulturnatten fredag den 12. oktober, hvor mere end 7.000 besøgte DAC på én aften. Kulturnatten viste et DAC, hvor kapaciteten blev udnyttet til det yderste med et godt publikumsflow, hvilket skabte en fantastisk stemning og viste, at DACs nye lejemål har et stort potentiale i forhold til publikumsvolumen.

Ledelsesberetning

DACs flytning og udstillinger har påkaldt sig såvel dansk som international opmærksomhed. Således har mere end 140 danske og internationale delegationer og grupper fra presse og medier, ministerier, kommuner, interessegrupper og foreninger samt kulturmiljø og fagmiljø besøgt DAC i BLOX. En væsentlig del af besøgene har været gennemført i samarbejde med BLOXHUB.

DAC har i løbet af 2018 præsenteret udstillingerne Welcome Home, om hvordan vi kan bo sammen i byen i fremtiden, Multiple Shadow House af Olafur Eliasson, Designed by Danes om Ove Arup og Jørgen Utzon i anledningen 100-året for Jørn Utzons fødsel. Ligeledes udstillingerne Made in Denmark om den danske arkitektur- og designhistorie og fremtid samt Dreyers Galleri i trappegalleriet med en serie mindre udstillinger med fokus på yngre talentfulde arkitekter samt bæredygtig byudvikling og interiørdesign.

DAC har i samarbejde med en række forskellige aktører som Copenhagen Jazz Festival, Det Kongelige Teater, Det Flydende Teater, Bo Bedre, Det Danske Haveselskab, Copenhagen Fashion Week, Kulturnatten, Aarhus Arkitektskole og mange andre gennemført teaterforestillinger, koncerter, modeshows, udstillinger og events, der har tiltrukket nye publikumssegmenter og demonstreret BLOX' mangfoldige muligheder som venue for brede kulturevents.

I samarbejde med ledelsen og virksomhederne BLOXHUB og DDC har DAC gennemført såvel udviklingsforløb som en række konkrete aktiviteter med det formål at skabe et tiltrækkende økosystem i forhold til danske og udenlandske sektorvirksomheder og byudviklingsaktører bredt til BLOX.

DAC var i september vært for en international årskonference med deltagelse af 150 ledere fra en lang række af verdens førende arkitekturcentre og museer i regi af de internationale organisationer ICAM og AAO. Konferencen var en stor anerkendelse af DAC i BLOX og den foreløbige kulmination på DACs engagement i det internationale samarbejde mellem internationale søsterorganisationer. DAC har som et konkret resultat af det internationale samarbejde og med baggrund i vores nye domicil indgået partnerskab omkring udveksling af udstillinger med verdens førende museum for kunst og design, Victoria and Albert Museum i London.

DAC i BLOX og dansk arkitektur generelt var medvirkende til, at Lonely Planet ved årets afslutning kårede København til i 2019 at være den mest attraktive internationale bydestination, hvilket giver forventning om øget turistbesøg i DAC i de kommende år.

Forventningerne til 2019

DACs første 8 måneders drift i BLOX har tydeliggjort, at DAC, for at opfylde sin mission om arkitekturformidling i verdensklasse for et bredt publikum og sikre en økonomisk stabil drift, fremadrettet skal fokusere på at udvikle sit brand gennem få, tydelige og stærke oplevelsestilbud og herigennem tiltrække og vækste et bredt kulturpublikum. Denne opgave er ikke løst tilfredsstillende i 2018, og bestyrelse og direktion har derfor ultimo 2018 igangsat et strategiforløb, der skal tilvejebringe grundlaget for, at endnu flere danskere og udenlandske gæster i fremtiden oplever og værdsætter arkitekturens betydning gennem DACs tilbud i BLOX.

Forventningerne til 2019 er en økonomi i balance med et beskedent positivt resultat. Den væsentligste risiko i forhold til at nå dette resultat er at kunne tiltrække et tilstrækkeligt antal publikummer, der er villige til at betale for at deltage i aktiviteter og besøge udstillingerne. Indtægterne fra publikum er baseret på en

Ledelsesberetning

lille vækst i DACs samlede besøgstal i forhold til 2018 på 3,5%, og inkluderet heri er en stigning på knap 10% for antallet af besøgende, der kommer til udstillinger og aktiviteter i BLOX. Opnåelsen af disse besøgstal, som i sagens natur er behæftet med en vis usikkerhed, og som påvirker DACs økonomi, vurderes at være realistisk, dels set i lyset af en gunstig udvikling i besøgstallet i de første måneder af 2019, dels set i lyset af at udstillingerne i 2019 er tilrettelagt med fokus på at appellere til et bredere og dermed større publikum.

Redegørelse for fondsledelse

Dansk Arkitektur Center ledes af en bestyrelse på syv medlemmer. Bestyrelsens formandskab består af Jacob Holm som formand og Kristine Jensen som næstformand. Øvrige medlemmer er Peder Baltzer Nielsen, Sigmund Lubanski, Jesper Nygård og de to medarbejdervalgte medlemmer Pia Rost Rasmussen og Anders Brøndum Klein. Bestyrelsens virke er fastsat dels via fondens vedtægter og dels via forretningsorden for bestyrelsen.

Bestyrelsen mødes minimum fire årligt efter et fastsat årshjul, som er tematiseret. Mødet i juni er det årlige strategimøde, hvor bestyrelsen blandt andet evaluerer sit arbejde. I 2018 nedsatte bestyrelsen endvidere en arbejdsgruppe bestående af fire bestyrelsesmedlemmer som sammen med DACs direktion henover efteråret havde til opgave at komme med løsninger på de økonomiske udfordringer der opstod som konsekvens af svigtende besøgstal. Arbejdsgruppen fortsætter sit arbejde ind i 2019, som en del af strategiarbejdet i DAC.

Erhvervsdrivende fonde skal forholde sig til anbefalingerne for god fondsledelse i forbindelse med aflæggelsen af årsrapporten. God fondsledelse forstås som et overordnet samlebegreb for en række handlemåder og initiativer, som indgår i "den gode ledelse" af erhvervsdrivende fonde.

Bestyrelsen i DAC har valgt at redegøre herfor på vores hjemmeside, hvor redegørelsen kan findes på <https://dac.dk/om> (se under "god fondsledelse").

Redegørelse for uddelingspolitik

Fonden foretager ikke direkte uddelinger, men afholder aktiviteter i overensstemmelse med fundatsens § 2 som beskrevet i afsnittet "Hovedaktivitet". Omkostningerne herved er indeholdt i fondens resultatopgørelse.

Begivenheder efter balancedagen

Der er fra balancedagen og frem til i dag ikke indtrådt forhold, som forrykker vurderingen af årsrapporten.

Resultatopgørelse for 2018

	<u>Note</u>	<u>2018 kr.</u>	<u>2017 kr.</u>
Nettoomsætning		127.591.533	83.385.217
Produktionsomkostninger	1, 2	<u>(86.467.897)</u>	<u>(65.130.871)</u>
Bruttoresultat		41.123.636	18.254.346
Administrationsomkostninger	1	(43.133.558)	(23.558.501)
Andre driftsindtægter	3	<u>2.271.350</u>	<u>4.861.742</u>
Driftsresultat		261.428	(442.413)
Andre finansielle indtægter		519	2.122
Andre finansielle omkostninger		<u>(254.590)</u>	<u>(175.960)</u>
Resultat før skat		7.357	(616.251)
Skat af årets resultat	4	<u>(42.775)</u>	<u>108.567</u>
Årets resultat	5	<u>(35.418)</u>	<u>(507.684)</u>

Balance pr. 31.12.2018

	Note	2018 kr.	2017 kr.
Færdiggjorte udviklingsprojekter		418.489	0
Immaterielle anlægsaktiver	6	418.489	0
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		23.717.037	4.979.241
Indretning af lejede lokaler		1.425.605	271.137
Materielle anlægsaktiver	7	25.142.642	5.250.378
Anlægsaktiver		25.561.131	5.250.378
Fremstillede varer og handelsvarer		1.163.867	939.140
Varebeholdninger		1.163.867	939.140
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		3.830.427	2.933.667
Igangværende arbejder for fremmed regning	8,12	6.758.763	697.870
Andre tilgodehavender		3.966.849	8.768.841
Periodeafgrænsningsposter	9	423.252	399.603
Tilgodehavender		14.979.291	12.799.981
Likvide beholdninger		20.043.839	37.097.986
Omsætningsaktiver		36.186.997	50.837.107
Aktiver		61.748.128	56.087.485

Balance pr. 31.12.2018

	<u>Note</u>	<u>2018</u> <u>kr.</u>	<u>2017</u> <u>kr.</u>
Virksomhedskapital		6.692.500	6.692.500
Overført overskud eller underskud		2.390.038	2.425.456
Egenkapital		9.082.538	9.117.956
Udskudt skat	10	980.006	937.231
Hensatte forpligtelser		980.006	937.231
Periodeafgrænsningsposter	11	17.091.765	3.100.643
Langfristede gældsforpligtelser		17.091.765	3.100.643
Igangværende arbejder for fremmed regning	8,12	15.754.220	16.489.379
Leverandører af varer og tjenesteydelser		3.336.128	3.956.767
Anden gæld		7.667.240	6.714.753
Periodeafgrænsningsposter	13	7.836.231	15.770.756
Kortfristede gældsforpligtelser		34.593.819	42.931.655
Gældsforpligtelser		51.685.584	46.032.298
Passiver		61.748.128	56.087.485
Ikke-indregnede leje- og leasingforpligtelser	15		
Transaktioner med nærtstående parter	16		

Egenkapitaloppgørelse for 2018

	Virksom- hedskapital kr.	Overført overskud eller underskud kr.	I alt kr.
Egenkapital primo	6.692.500	2.425.456	9.117.956
Årets resultat	0	(35.418)	(35.418)
Egenkapital ultimo	6.692.500	2.390.038	9.082.538

Pengestrømsopgørelse for 2018

	<u>Note</u>	<u>2018</u> <u>kr.</u>	<u>2017</u> <u>kr.</u>
Driftsresultat		261.428	(442.413)
Af- og nedskrivninger		2.520.245	854.541
Ændringer i arbejdskapital	14	<u>(14.741.873)</u>	<u>21.015.549</u>
Pengestrømme vedrørende primær drift		(11.960.200)	21.427.677
Modtagne finansielle indtægter		519	2.122
Betalte finansielle omkostninger		<u>(254.590)</u>	<u>(175.960)</u>
Pengestrømme vedrørende drift		<u>(12.214.271)</u>	<u>21.253.839</u>
Køb mv. af immaterielle anlægsaktiver		(418.489)	0
Køb mv. af materielle anlægsaktiver		<u>(22.412.509)</u>	<u>(4.488.033)</u>
Pengestrømme vedrørende investeringer		<u>(22.830.998)</u>	<u>(4.488.033)</u>
Andre pengestrømme vedrørende finansiering		<u>17.991.122</u>	<u>3.100.643</u>
Pengestrømme vedrørende finansiering		<u>17.991.122</u>	<u>3.100.643</u>
Ændring i likvider		(17.054.147)	19.866.449
Likvider primo		<u>37.097.986</u>	<u>17.231.537</u>
Likvider ultimo		<u>20.043.839</u>	<u>37.097.986</u>

Noter

	2018	2017
	kr.	kr.
1. Personaleomkostninger		
Gager og lønninger	47.352.975	41.802.098
Pensioner	4.402.968	4.151.385
Andre omkostninger til social sikring	(231.266)	(1.033.262)
Andre personaleomkostninger	2.068.533	1.694.659
	53.593.210	46.614.880

Gennemsnitligt antal fuldtidsansatte medarbejdere	96	81
---	-----------	-----------

	Ledelses-	Ledelses-
	vederlag	vederlag
	2018	2017
	kr.	kr.
Direktion	3.731.056	4.358.953
Bestyrelse	120.000	120.000
	3.851.056	4.478.953

Ovenstående vederlag til direktionen inkluderer værdi af fri bil, pension mv.

	2018	2017
	kr.	kr.
2. Af- og nedskrivninger		
Afskrivninger på materielle anlægsaktiver	2.520.245	854.541
	2.520.245	854.541

3. Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter vedrører fremlejeindtægter på Fæstningens Materialgård, samt løbende indtægtsførsel af bevilling vedrørende BLOX.

	2018	2017
	kr.	kr.
4. Skat af årets resultat		
Ændring af udskudt skat	42.775	(108.567)
	42.775	(108.567)

Noter

	2018	2017
	kr.	kr.
5. Forslag til resultatdisponering		
Overført resultat	(35.418)	(507.684)
	(35.418)	(507.684)
		Færdig- gjorte udviklings- projekter kr.
6. Immaterielle anlægsaktiver		
Kostpris primo		3.662.376
Tilgange		418.489
Kostpris ultimo		4.080.865
Af- og nedskrivninger primo		(3.662.376)
Af- og nedskrivninger ultimo		(3.662.376)
Regnskabsmæssig værdi ultimo		418.489
	Andre anlæg, drifts- materiel og inventar kr.	Indretning af lejede lokaler kr.
7. Materielle anlægsaktiver		
Kostpris primo	8.277.732	5.392.043
Tilgange	20.893.800	1.518.709
Kostpris ultimo	29.171.532	6.910.752
Af- og nedskrivninger primo	(3.298.491)	(5.120.906)
Årets afskrivninger	(2.156.004)	(364.241)
Af- og nedskrivninger ultimo	(5.454.495)	(5.485.147)
Regnskabsmæssig værdi ultimo	23.717.037	1.425.605

Noter

	2018	2017
	kr.	kr.
8. Igangværende arbejder for fremmed regning		
Igangværende arbejder for fremmed regning	66.922.365	22.235.224
Foretagne acontofaktureringer	(75.917.822)	(38.026.733)
Overført til gældsforpligtelser	15.754.220	16.489.379
	6.758.763	697.870

9. Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under omsætningsaktiver omfatter afholdte omkostninger, der vedrører efterfølgende regnskabsår.

	2018	2017
	kr.	kr.
10. Udskudt skat		
Materielle anlægsaktiver	909.487	(107.614)
Fremførbare skattemæssige underskud	(4.528.305)	(168.318)
Andre skattepligtige midlertidige forskelle	4.598.824	1.213.163
	980.006	937.231

11. Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter vedrører tilskud til anlægsinvesteringer modtaget i forbindelse med flytningen til BLOX, som indtægtsføres, i takt med at anlæggene afskrives.

12. Igangværende arbejder for fremmed regning

De igangværende arbejder for fremmed regning, som er blevet overført til indregning under gældsforpligtelserne, udgør 23.626.868 kr. pr. 31.12.2018 (19.467.504 kr. i 2017). Der er foretaget acontofakturering og modtaget forudbetaling på i alt 39.381.088 kr. pr. 31.12.2018 (35.956.883 kr. i 2017), hvilket netto udgør 15.754.220 kr. pr. 31.12.2018 (16.489.379 kr. i 2017).

13. Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under forpligtelser omfatter modtagne tilskud til resultatføring i efterfølgende regnskabsår.

	2018	2017
	kr.	kr.
14. Ændring i arbejdskapital		
Ændring i varebeholdninger	(224.727)	342.103
Ændring i tilgodehavender	(2.179.310)	8.457.025
Ændring i leverandørgæld mv.	(12.337.836)	12.216.421
	(14.741.873)	21.015.549

Noter

15. Ikke-indregnede leje- og leasingforpligtelser

Fonden har for 2018 indgået leje- og leasingkontrakter med tredjemand for i alt 232.856.795 kr. frem til udløb i 2036, mod 245.190.106 kr. i 2017. Heraf forfalder 12.373.348 kr. inden for 12 måneder mod 12.380.699 kr. i 2017.

	Ledelse	Andre
	kr.	nærtstående
	kr.	parter
	kr.	kr.
16. Transaktioner med nærtstående parter		
Ledelsesvederlag	3.851.056	0
Modtagne tilskud og øvrig omsætning fra Realdania	0	69.652.002
Modtagne tilskud og øvrig omsætning fra Realdania By og Byg	0	25.352.862
Modtagne tilskud fra Kulturministeriet	0	7.250.499
Modtagne tilskud fra Erhvervsministeriet	0	8.700.000
Modtagne tilskud fra Transport-, Bygnings- og Boligministeriet	0	1.100.000

For 2017 udgjorde transaktioner med nærtstående parter følgende:

	Ledelse	Andre
	kr.	nærtstående
	kr.	parter
	kr.	kr.
Ledelsesvederlag	4.608.953	0
Modtagne tilskud og øvrig omsætning fra Realdania	0	33.271.538
Modtagne tilskud og øvrig omsætning fra Realdania By og Byg	0	3.100.643
Modtagne tilskud fra Kulturministeriet	0	4.981.275
Modtagne tilskud fra Erhvervsministeriet	0	6.700.004

Anvendt regnskabspraksis

Regnskabsklasse

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for regnskabsklasse C (mellem).

Årsregnskabet er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde fonden, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når fonden som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå fonden, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter, i takt med at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Resultatopgørelsen

Nettoomsætning

Nettoomsætning ved salg af handelsvarer og færdigvarer indregnes i resultatopgørelsen, når levering og risikoovergang til køber har fundet sted. Nettoomsætning indregnes eksklusive moms, afgifter og rabatter i forbindelse med salget og måles til dagsværdien af det fastsatte vederlag.

Tilskud i form af generelle driftstilskud indregnes i nettoomsætningen, i takt med at tilskudsforudsætningerne er opfyldt.

Igangværende arbejder for fremmed regning indregnes i nettoomsætningen, i takt med at produktionen udføres, således at nettoomsætningen svarer til salgsværdien af det i regnskabsåret udførte arbejde (produktionsmetoden).

Produktionsomkostninger

Produktionsomkostninger omfatter regnskabsårets vareforbrug, herunder sædvanlige lagernedskrivninger, og øvrige omkostninger, der er afholdt for at opnå regnskabsårets nettoomsætning, herunder løn og gager samt af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Anvendt regnskabspraksis

Administrationsomkostninger

Administrationsomkostninger omfatter omkostninger ved fondens administrative funktioner, herunder løn og gager til medarbejdere i administration og ledelse, kontorholdsomkostninger, nedskrivninger af tilgodehavender samt af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver, der benyttes i administrationen af fonden.

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter omfatter indtægter af sekundær karakter set i forhold til fondens hovedaktivitet.

Andre finansielle indtægter

Andre finansielle indtægter består af renteindtægter og nettokursgevinster vedrørende transaktioner i fremmed valuta mv.

Andre finansielle omkostninger

Andre finansielle omkostninger består af renteomkostninger og nettokurstab vedrørende transaktioner i fremmed valuta mv.

Skat

Årets skat, der består af årets aktuelle skat og ændring af udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

Balancen

Immaterielle rettigheder mv.

Immaterielle rettigheder mv. omfatter færdiggjorte udviklingsprojekter med tilknyttede immaterielle rettigheder, erhvervede immaterielle rettigheder og forudbetalinger for immaterielle anlægsaktiver.

Udviklingsprojekter vedrørende produkter og processer, der er klart definerede og identificerbare, hvor den tekniske udnyttelsesgrad, tilstrækkelige ressourcer og et potentielt fremtidigt marked eller udviklingsmulighed i fonden kan påvises, og hvor det er hensigten at fremstille, markedsføre eller anvende det pågældende produkt eller den pågældende proces, indregnes som immaterielle anlægsaktiver. Øvrige udviklingsomkostninger indregnes som omkostninger i resultatopgørelsen, når omkostningerne afholdes. Ved indregning af udviklingsprojekter som immaterielle anlægsaktiver bindes et beløb svarende til de afholdte omkostninger på egenkapitalen under reserve for udviklingsomkostninger, der nedbringes i takt med af- og nedskrivninger på udviklingsprojekterne.

Kostprisen for udviklingsprojekter omfatter omkostninger, der direkte og indirekte kan henføres til udviklingsprojekterne.

Færdiggjorte udviklingsprojekter afskrives lineært over den forventede brugstid. Afskrivningsperioden udgør 3 år.

Anvendt regnskabspraksis

Materielle anlægsaktiver

Andre anlæg, driftsmateriel og inventar samt indretning af lejede lokaler måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen, omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen og omkostninger til klargøring af aktivet indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider:

Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	2-5 år
Indretning af lejede lokaler	3 år

For indretning af lejede lokaler og aktiver omfattet af finansielle leasingaftaler udgør afskrivningsperioden maksimalt aftaleperioden.

Forventede brugstider og restværdier revurderes årligt.

Materielle anlægsaktiver nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris, opgjort efter FIFO-metoden, eller nettorealisationsværdi, hvor denne er lavere.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen med tillæg af hjemtagelsesomkostninger.

Nettorealisationsværdi for varebeholdninger opgøres som forventet salgspris med fradrag af færdiggørelsesomkostninger og omkostninger, der skal afholdes for at effektuere salget.

Der foretages nedskrivning for ukurans.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi, med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af forventede tab.

Igangværende arbejder for fremmed regning

Igangværende arbejder for fremmed regning måles til salgsværdien af det på balancedagen udførte arbejde.

Salgsværdien måles på baggrund af færdiggørelsesgraden og de samlede forventede indtægter på det enkelte igangværende arbejde. Færdiggørelsesgraden beregnes normalt som forholdet mellem det faktiske ressourceforbrug og det totale budgetterede ressourceforbrug.

Anvendt regnskabspraksis

Hvis salgsværdien af et igangværende arbejde ikke kan opgøres pålideligt, måles salgsværdien til de medgåede omkostninger eller til nettorealiseringsværdien, hvis denne er lavere.

Det enkelte igangværende arbejde indregnes i balancen under tilgodehavender eller gældsforpligtelser, afhængigt af om nettoværdien, der er opgjort som salgsværdien med fradrag af modtagne forudbetalinger, er positiv eller negativ.

Omkostninger i forbindelse med salgsarbejde og opnåelse af kontrakter samt finansieringsomkostninger indregnes i resultatopgørelsen, når de afholdes.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger, der vedrører efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger omfatter kontante beholdninger og bankindeståender.

Udskudt skat

Udskudt skat indregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser, hvor den skattemæssige værdi af aktiverne opgøres med udgangspunkt i den planlagte anvendelse af det enkelte aktiv.

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede, skattemæssige underskud, indregnes i balancen med den værdi, aktivet forventes at kunne realiseres til, enten ved modregning i udskudte skatteforpligtelser eller som nettoskatteaktiver.

Operationelle leasingaftaler

Leasingydelse vedrørende operationelle leasingaftaler indregnes lineært i resultatopgørelsen over leasingperioden.

Andre finansielle forpligtelser

Andre finansielle forpligtelser måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominal værdi.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under forpligtelser omfatter modtagne indtægter til resultatføring i efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Pengestrømsopgørelsen

Pengestrømsopgørelsen viser pengestrømme vedrørende drift, investeringer og finansiering samt likviderne ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme vedrørende driftsaktiviteter præsenteres efter den indirekte metode og opgøres som driftsresultatet reguleret for ikke-kontante driftsposter, ændring i driftskapital og betalt skat.

Anvendt regnskabspraksis

Pengestrømme vedrørende investeringsaktiviteter omfatter betalinger i forbindelse med køb og salg af virksomheder, aktiviteter og finansielle anlægsaktiver samt køb, udvikling, forbedring og salg mv. af immaterielle og materielle anlægsaktiver, herunder anskaffelse af finansielt leasede aktiver.

Pengestrømme vedrørende finansieringsaktiviteter omfatter ændringer i størrelse eller sammensætning af virksomhedskapitalen og de omkostninger, der er forbundet hermed, samt optagelse af lån, indgåelse af finansielle leasingaftaler, afdrag på rentebærende gæld, køb af egne aktier og betaling af udbytte.

Likvider omfatter likvide beholdninger med fradrag af kortfristet bankgæld.